

Kirjaston palautus- ja lainaustoiminnan käynnistäminen

Hallitus linjasi 4.5.2020, että kirjojen ja muiden aineistojen uloslainaaminen kirjastoista sallitaan välittömästi ja että kirjaston tilat avataan laajemmin 1.6. alkaen. Aluehallintovirasto on 23.4.2020 linjannut, että kirjastojen palautusluukut saa avata ja että kirjastot voivat ryhtyä vastaanottamaan ja käsittelemään aineistoa annettujen ohjeiden mukaisesti. Asiakkaat kaipaavat kirjastopalveluita kovasti, joten kirjasto ehdottaa, että palautus- ja lainaustoiminta alkaisi Porvoossa mahdollisimman nopeasti.

7.5. Palautusluukut avataan, 5 henkilöä töihin

Kirjastojen palautusluukut on avattu ympäri maata viikoilla 18 ja 19. Porvoon kaupunginkirjasto ehdottaa, että Porvoon palautusluukut avataan 7.5.2020. Tämä edellyttää, että 5 henkilöä kutsutaan heti töihin. Tämä on mahdollista.

13.5. Uloslainaaminen käynnistyy, 23 henkilöä töihin 11.5.2020

Porvoon kaupunginkirjasto ehdottaa, että uloslainaaminen aloitetaan keskiviikkona 13.5.2020 pääkirjaston sekä Gammelbackan ja Kevätkummun lähikirjaston rajoitetussa tilassa turvaohjeita noudattaen. Kirjastotoiminta alkaa näin hallitusti, ennen tilojen varsinaista avaamista 1.6.2020.

1.6. Kirjastotilat avataan ja kirjastoauton toiminta käynnistyy, 1 henkilö töihin 25.5.2020

Porvoon kaupunginkirjasto ehdottaa, että kirjaston tilat avataan laajemmin ja kirjastoauton toiminta käynnistetään hallituksen linjausten mukaisesti 1.6.2020. Kirjastoauto ajaa kesällä kaupungin keskustan ulkopuolisilla alueilla yhdessä vuorossa, normaalin kahden vuoron sijaan.

7.5. ja 11.5. ja 25.5. Työntekijät palaavat takaisin töihin (osalla lomaviikkoja toukokuussa)

Kirjaston työntekijät, joiden palkanmaksu on keskeytetty, kutsutaan takaisin töihin osin 7.5. (viisi työntekijää), osin 11.5. (23 työntekijää) ja 25.5. alkaen 1 työntekijä (kirjastoauto). Työntekijät perehdytetään suunnitelmiin, suojavarusteiden käyttöön ja turvavälien noudattamiseen ennen lainaustoiminnan aloittamista. Työntekijät, joille on jo myönnetty lomaviikkoja toukokuussa, pitävät lomansa, jotta kirjasto selviää kesällä ilman kesäsijaisia.

Perustelut henkilökuntatarpeeseen

Kirjastoissa aloitetaan lainaustoiminta pääkirjastossa ja lähikirjastoissa normaaleilla aukioloajoilla ja henkilökunta työskentelee kahdessa vuorossa. Porvoon kaupunginkirjaston asiakkailla on tällä hetkellä lainassa yli 44 000 nidettä, joista osa on muiden Helle-kirjastojen niteitä. Niteet ovat olleet asiakkailla jo kauan, joten voi olettaa, että aineistoa palautuu tasaisesti päivittäin. Lainaukseen ja palautettujen kirjojen käsittelyyn, hyllyttämiseen sekä Helle-kirjakuljetusten valmistamiseen tarvitaan normaali henkilökunta. On odotettavissa, että varauksia tehdään paljon, joten varatun aineiston hakeminen hyllyistä ja käsitteleminen vaatii myös työvoimaa. Koska lainata taas saa, on tärkeää päästä jatkamaan uusien kirjojen tilaamista sekä niiden saattamista lainauskuntoon. Henkilökuntaa tarvitaan myös valvomaan 1.6. saakka rajattuja tiloja ja niiden turvallisuutta sekä valmistelemaan kirjastojen varsinaista avaamista. Puhelinpalvelu, digineuvonta, tapahtumavinkkaus sekä e-aineistojen markkinointi jatkuu etänä ja tähän toimintaan tarvitaan kovan kysynnän vuoksi lisää ihmisiä. Ikäihmisten kotipalveluiden uudelleen käynnistämisestä päätetään myöhemmin.

Asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuudesta huolehditaan seuraavasti (THL:n, Avin ja Porvoon kaupungin sosiaali- ja terveystoimen ohjeet huomioiden):

- **Palautusluukut** ovat auki ympäri vuorokauden, joten niihin ei pitäisi syntyä ruuhkia. Kirjasto ohjeistaa seinätarroilla ja kylteillä asiakkaita huolehtimaan turvaväleistä palautusluukkujen edessä. Asiakkaita tiedotetaan siitä, että lainat erääntyvät vasta kesäkuussa ja että aineistoja ei tarvitse palauttaa heti. Henkilökunta, joka käsittelee palautuksia, huolehtii AVIn ohjeiden mukaisesti käsihygieniasta ja käyttää suojakäsineitä.
- **Uloslainaaminen pääkirjastosta** tapahtuu kirjaston aulatilassa. Sisään tullaan pääovesta ja ulos mennään aulan toisessa päässä olevasta toisesta ovesta. Pääsy muuhun kirjastotilaan rajataan asiakkailta. Liikuntarajoitteiset asiakkaat voivat poistua myös pääovesta (esteetön). Kirjaston vahtimestarit huolehtivat siitä, että aulatilassa ei ole samaan aikaan liian monta asiakasta. Turvavälien pitämisestä ohjeistetaan lattiatarroilla. Aulassa varatut kirjat noudetaan omatoimisesti hyllyistä ja lainataan lainausautomaatilla. Automaatin yhteydessä on käsihuuhe ja hygieniaohjeet asiakkaille. Henkilökunta huolehtii kosketuspinnan desinfioinnista. Kirjaston henkilökunta opastaa ja auttaa asiakkaita aulassa olevan ikkunaluukun takana ja pitäen asiakkaisiin turvaväliä.
- **Uloslainaaminen Gammelbackan ja Kevätkummun lähikirjastoissa:** Varatun aineiston kirjavaunut sijoitetaan oven suuhun lähelle lainausautomaatteja. Pääsy muuhun kirjastotilaan rajataan asiakkailta, kunnes tilat avataan 1.6.2020. Henkilökunta ei palvele tiskeillä, mutta neuvoo asiakkaita suojavisiirejä käyttäen ja turvavälejä noudattaen. Henkilökunta huolehtii myös, että tilassa ei ole samaan aikaan liian monta asiakasta.
- **Suojavälineitä:** Kirjasto on hankkinut jokaiselle työntekijälle oman suojavisiirin sekä asiakaspalvelutiskeihin pisarasuojia. Tiskit otetaan käyttöön asiakaspalvelussa 1.6.2020. Henkilökunnalle on hankittu suojakäsineitä ja jokaiseen kirjastoon on hankittu käsidesiä ja käsidesitelineitä asiakkaita ja henkilökuntaa varten.
- **Työskentely kahdessa vuorossa ja eri toimipisteissä.** Kirjastoissa aloitetaan lainaustoiminta normaaleilla aukioloajoilla, jotta asiakasmäärät pysyvät kaikkina avoinna oloaikoina kohtuullisina. Henkilökunta työskentelee kahdessa vuorossa, joten heidän lähikontaktinsa toisiinsa vähenee. Työskentely tapahtuu kolmessa eri kirjastossa. Osa asiakaspalvelusta jatkuu etänä etäpalveluna (puhelinpalvelu, digineuvonta, tapahtumavinkkaus, e-aineistojen markkinointi, e-asiakkuuksien antaminen, suunnittelutyö, laskujen käsittely ym.).

Esitys: Poikkeusolojen johtoryhmä päättää, että

- Porvoon kaupunginkirjaston palautusluukut avataan torstaina 7.5.2020 ja
- lainaustoiminta alkaa rajoitetussa tilassa ja turvaohjeita noudattaen keskiviikkona 13.5.2020
- kirjaston tilat avataan normaalissa laajuudessa 1.6.2020
- kirjastoauton kesäreitti (yksi vuoro) käynnistyy 1.6.2020
- kirjastolle myönnetään lupa kutsua vaihteittain takaisin töihin työntekijöitä, joiden palkanmaksu on keskeytetty, torstaista 7.5. alkaen 5 henkilöä, maanantaina 11.5. yht. 24 henkilöä sekä 25.5. yht. 1 henkilö. Muutokset ja henkilöt ilmoitetaan HPK:lle.

- Kirjasto noudattaa toiminnassaan AVIN lähettämiä ja täydentämiä ohjeita Koronan aikaisesta toiminnasta ja turvallisuudesta. Kirjasto on valmistellut hygieniaohjeet AVI:n sekä Porvoon kaupungin terveystoimen hygieniasta antamien ohjeiden mukaisesti.
- Kirjasto tulee raportoimaan toiminnasta viikoittain.